

ชื่อวิทยานิพนธ์ ภาวะผู้นำของหัวหน้างานในองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีจังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้วิจัย นางทิปภวัล รัตนรัตน์ รหัสนักศึกษา 2533007221 **ปริญญา** รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2) รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ สามัคคีธรรม
ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ภาวะผู้นำของหัวหน้างานในองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดนครศรีธรรมราช(2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำของหัวหน้างานในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับการศึกษา(3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำของหัวหน้างานในองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดนครศรีธรรมราช และ (4) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำที่ความเหมาะสมสำหรับหัวหน้างานในองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดนครศรีธรรมราช

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างตามภารกิจ และพนักงานจ้างทั่วไปที่ไม่ใช่หัวหน้างานและปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นตัวแทนขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนทั้งสิ้น 154 แห่ง จำนวน 4,797 ราย โดยสุ่มแบบชั้นภูมิได้กลุ่มตัวอย่าง 370 รายจากองค์การบริหารส่วนตำบล 110 แห่งเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ (1) ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดอันดับ (2) วิเคราะห์ระดับความเป็นผู้นำของหัวหน้างานใช้ การทดสอบค่าที(3) วิเคราะห์ความแตกต่างใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และหาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟและ (4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยวิธีถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำแบบบงการ อยู่ในระดับปานกลาง ภาวะผู้นำแบบให้การสนับสนุน ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม และภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ อยู่ในระดับมาก (2) การเปรียบเทียบความแตกต่างภาวะผู้นำของหัวหน้างานตามระดับการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำแบบบงการ ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนภาวะผู้นำแบบให้การสนับสนุน ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม และภาวะผู้นำแบบที่มุ่งความสำเร็จ มีความแตกต่างกัน โดยผู้นำที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีภาวะผู้นำมากที่สุด (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำ พบว่า ไม่มีปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำแบบบงการ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำแบบให้การสนับสนุน ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านสมรรถนะ และปัจจัยด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และปัจจัยด้านสมรรถนะ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำแบบที่มุ่งความสำเร็จ ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี(4) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้างานให้เพิ่มสูงขึ้น พนักงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ได้เสนอแนะหัวหน้างานควรต้องทำความรู้จักกับพนักงานแต่ละคนให้มากที่สุดเพื่อนำคุณสมบัติของแต่ละคนมาเป็นข้อมูลประกอบการบริหารงาน ควรมีการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ควรจบการศึกษาด้านการบริหารงานโดยตรงและควรมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับทักษะความเป็นผู้นำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

คำสำคัญ ภาวะผู้นำ องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครศรีธรรมราช

Thesis title: Leadership of Department Heads at Sub-district Administrative Organization :A Case Study of Nakhon Si Thammarat Province

Researcher: Mrs. Tippawan Rattanasart ; **ID:** 2533007221 ; **Degree:** Master of Public Administration ; **Thesis advisors:** (1) Dr. Rangson Prasertsri, Associate Professor ; (2) Dr. Somsak Samukkethum, Associate Professor; **Academic year:** 2011

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the leadership of department heads at Sub-district Administrative Organizations in Nakhon Si Thammarat province, 2) compare the leadership of department heads based on educational levels 3) study the factors influencing the leadership of these department heads, and 4) suggest the guidelines for developing the appropriate leadership for these department heads.

Population in this research consisted of 4,797 employees who were not department heads from 154 Sub-district Administrative Organizations in Nakhon Si Thammarat province including sub-district officers, permanent employees, contracted employees and general workers. Method of stratified sampling was applied so consequently samples comprised 370 persons from 110 Sub-district Administrative Organizations. Instrument for this research was questionnaire. Statistical tools employed were frequency, percentage, mean, standard deviation, ranking, t-test, One-way ANOVA with the application of Scheffé's method for multiple comparison, and Stepwise Multiple Regression.

It was found from the study that: (1) directive leadership was at moderate level, supportive leadership, participative leadership and achievement-oriented leadership were at high level, (2) when compared the leadership based on educational level, there was no difference on directive leadership, while differences were found on supportive, participative and achievement-oriented leadership, of which Bachelor's degree holders had highest level of leadership, (3) there was no factor influencing directive leadership, while motivation, competency and good governance were the factors influencing the supportive and participative leadership, achievement-oriented leadership was influenced by factors of motivation and good governance, (4) guidelines proposed by the officers at Sub-district Administrative Organizations to enhance department heads' leadership were: the department heads should make themselves acquainted with their subordinates as much as they could so consequently they could delegate right man to the right job, they should have at least Bachelor's degrees majoring in administration or management and, they should be trained in leadership skill so to enhance the effectiveness of their work.

Keywords: Leadership, Sub-district Administrative Organization, Nakhon Si Thammarat Province